Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 138 (2140) ♦ Четвер, 29 липня 1999 року ♦ Ціна договірна

29 липня

✔ 1015 р. Помер київський князь Володимир Великий.

✔ 1696 р. Московсько-козацьке військо захопило турецьку фортецю Азов.

✔ 1957 р. Засноване Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ).

✔ 1993 р. У Києві відбувся «круглий стіл» представників політичних партій, який розцінив проект договору про створення Економічного союзу як серйозну загрозу незалежності.

Навколо Верховної Ради штучно сформовано інформаційний вакуум

Голова Верховної Ради Олександр ТКАЧЕНКО

Будь-яке складне і неоднозначне явище або виконана робота бачаться лише на певній відстані. Минає вже другий тиждень, як вщухли пристрасті завершального етапу роботи третьої сесії, але з боку структур виконавчої влади і засобів масової інформації продовжує подаватись упереджена і вкрай необ'єктивна оцінка результатів діяльності депутатського корпусу, що змушує мене знову повернутися до висвітлення цього питання.

Із усією відповідальністю хочу заявити, що Верховна Рада України закінчила роботу третьої сесії, маючи істотні здобутки, а коефіцієнт продуктивності її праці значно підвищився. Як кажуть, «факти — річ уперта», а вони свідчать про наступне.

За 64 дні пленарної роботи було розглянуто та прийнято рішення щодо 690 законопроектів, у тому числі: прийнято в цілому 230 законів, 78 — в першому (другому) читаннях, було відхилено або направлено на доопрацювання 382 законопроекти (в тому числі майже 150, що стосуються змін до одних і тих же законів — для їх узгодження та підготовки на розгляд єдиного законопроекту).

(Закінчення на 2—3-й стор.).

Сьомому не поталанило

ЦВК розглянула і затвердила протоколи про результати збирання підписів на підтримку претендентів на кандидата в Президенти Геннадія Удовенка і Миколи Габера.

ЦВК зарахувала на підтримку Г. Удовенка 1 млн. 275 тис. 875 підписів і зареєструвала його кандидатом у Президенти.

На підтримку Микола Габера було подано 1 млн. 170 тис. голосів. Однак під час перевірки не враховано 452 тис. підписів. Отже, Микола Габер сьомим кандидатом у Президенти не став.

Вимушений, але гідний крок

Троє кандидатів у Президенти України — Євген Марчук, Олександр Мороз і Олександр Ткаченко — підписали під час зустрічі з членами парламентської Тимчасової спеціальної комісії із забезпечення виборчих прав громадян під час президентських виборів угоду про чесні вибори. У цій угоді, незважаючи на відмінності у політичних поглядах і передвиборних програмах, кандидати, зокрема, зобов'язалися додержуватися норм і принципів виборчої кампанії, закладених у Конституції і законах, здійснювати виборчу кампанію на цивілізованих засадах без використання брудних прийомів, не поширювати компромати про особисте життя конкурентів, не перешкоджати вільному волевиявленню громадян. Угода відкрита для всіх без винятків кандидатів, діє до обрання Президента, і кожен залишає за собою право відкликати свій підпис.

(Закінчення на 4-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

! У номер

Борошном і цукром зупиняють шахтарів

Кабінет Міністрів прийняв постанову про виділення шахтарям 2 тис. тонн борошна і 2 тис. тонн цукру в рахунок погашення заборгованості у зарплаті, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Тим часом 1318 гірників шахти «Вуглегірська» (Єнакієве, Донецька область) і чотирьох шахт ДХК «Краснодонвугілля» (Луганська область) — учасників об'єднаної колони пішого походу на Київ — пікетували приміщення Міністерства вугільної промисловості в Донецьку. Близько тисячі жінок і дітей гірників краснодонських шахт також продовжують йти на Київ.

На знімку: 1998-й рік. Шахтарі йдуть на Київ. Вимоги ті самі **(фото з архіву УНІАН).**

Вартість пального:

Сімферополь: А-76 — 2.40; А-95 — 2.50—3.00
Вінниця: А-76 — 2.60; А-95 — 3.50
На більшості АЗС бензин відсутній.
Запоріжжя: А-76 — 2.50; А-95 — 3.20 (ціна знизилася)
Рівне: А-76 — 2.20; А-95 — 3.50.

(Бензинова тема на 7-й стор.).

Чи видасть МВФ черговий пайок?

В Україні перебуває з візитом директор ІІ Європейського департаменту МВФ Джон Одлінг-Смі. Програмою заплановано його зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком, а також одним із керівників Верховної Ради.

Починаючи з вересня 1998 року, Україна в рамках програми розширеного фінансування EFF одержала від МВФ 770 млн. доларів. Загальний обсяг кредитів у рамках EFF — 2,6 млрд. доларів.

Невдовзі очікують на третій офіційний перегляд програми EFF. Напередодні цієї події представники МВФ та українське керівництво обговорять проблеми, що гальмують надання Україні чергового траншу обсягом 90 млн. доларів.

❍ *42 особи госпіталізовано з діагнозом гостра кишкова інфекція після святкування весілля у с. Приборжавське Іршавського району Закарпатської області.*

❍ *У рахунок погашення заборгованості у зарплатні військовослужбовці України й члени їхніх родин зможуть одержати санаторні путівки.*

❍ *4 виноробні підприємства України позбавлено повноважень імпортувати коньячний спирт.*

P.S.

Верховна Рада закінчила роботу третьої сесії, маючи істотні здобутки

Голова Верховної Ради Олександр ТКАЧЕНКО

Навколо Верховної Ради штучно

(Початок на 1-й стор.).

Лише на останньому тритижневому етапі роботи, тобто з 29 червня по 16 липня, Верховною Радою України було прийнято 100 законів. А це у порівнянні більше, ніж за всю третю сесію Верховної Ради України тринадцятого скликання (92 закони). Взагалі ж слід відзначити, що за період з початку роботи Верховної Ради України чотирнадцятого скликання вже прийнято 331 закон, що майже вдвічі перевищує відповідний показник (173 закони) за аналогічний період роботи парламенту попереднього скликання.

До того ж протягом роботи третьої сесії було прийнято та оформлено на підпис понад 300 постанов.

Але все наведене, використовуючи економічну термінологію, є екстенсивними показниками, що засвідчують кількісні обсяги роботи. Головна ж особливість третьої сесії полягає у тому, що Верховна Рада розпочала активно і впевнено здійснювати перехід до інтенсивного, тобто якісного, рівня законотворення.

Так було прийнято 18 нових (або кардинально оновлених) редакцій надзвичайно важливих і якісно складних за змістом законів, серед яких — «Про Національний банк України», «Гірничий закон України», «Про прожитковий мінімум», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації», «Про банкрутство», «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру», «Про вибори Президента України», «Про місто-герой Київ», «Про місцеві державні адміністрації». Було також схвалено Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України та такий надзвичайно складний документ, як Основні напрями бюджетної політики на 2000 рік (Бюджетна резолюція).

Якщо оцінку провести у розрізі суб'єктів права законодавчої ініціативи, то у цьому плані протягом третьої сесії було розглянуто і прийнято рішення щодо 135 проектів законів, поданих Президентом України, 205 — Кабінетом Міністрів України, 348 — народними депутатами України, 2 — Національним банком України.

Зрозуміло, що успішна і плідна робота парламенту не може подобатись тим, хто в органі вищої представницької влади народу України бачить реальну загрозу обмеження особистої безконтрольності, безкарності і безвідповідальності, тобто тих чинників, на яких базується те свавілля і беззаконня, що на сьогодні панують у державі. Тому ці сили роблять усе для того, щоб результати нашої роботи або знецінити, або взагалі повністю спотворити та подати людям як суцільний негатив, і на цій основі звинуватити Верховну Раду в усіх негараздах, що мають місце в країні.

На жаль, далеко не всі наші виборці мають можливість дати власну об'єктивну оцінку діяльності своїх обранців. Причина такого стану речей полягає в тому, що інформаційний простір України, особливо останнім часом, набув яскраво вираженого однополюсного характеру, причому ні для кого не є секретом, хто і для чого одноосібно його монополізував.

Що ж до Верховної Ради, то, навпаки, навколо її реальної законодавчої діяльності штучно сформовано глибокий інформаційний вакуум. З іншого боку, оскільки відомо, що природа не терпить порожнечі, цей вакуум заповнюється численними некваліфікованими і неправдивими репортажами, оглядами і коментарями політично заангажованих осіб, які до справжньої професіональної журналістики мають таке ж відношення, як написи на парканах до словника української мови.

Хочу підкреслити, що Верховна Рада не потребує якоїсь особливої реклами. Все, що потрібно, — це не порушувати законодавство України і оперативно інформувати наших громадян про діяльність їх представників. Тільки одного цього цілком би вистачило для того, щоб розвіяти міфи, якими дезінформаційна машина так званої «четвертої», а по суті філії «першої» влади, «дбайливо» і щоденно калічить суспільну свідомість нації.

Якщо характеризувати позицію критиків Верховної Ради, то вона, по суті, зводиться до відомого вислову з байки Л.Глібова: «Вовк, може, їсти захотів». Тобто як би не працювала Верховна Рада, які б результати роботи вона не мала, в будь-якому випадку постійно буде стверджуватись, що вона все робить не так, приймає другорядні закони і взагалі займається не тим. Скажімо, свідомо не приймає Закон про скасування смертної кари, гальмує схвалення Податкового, Цивільного, Господарського та інших кодексів і законів. А відтак, справи в країні, незважаючи на «героїчні зусилля» виконавчої влади і особисто Президента України, не тільки не покращуються, а стають все гіршими і гіршими.

На жаль, в одній статті неможливо спростувати всі безпідставні звинувачення, що лунають на адресу Верховної Ради, але зобов'язаний прокоментувати ті з них, які найчастіше «мусуються» і які абсолютно не мають ніякого відношення до дійсного стану справ.

1. Що можна сказати з приводу постійних звинувачень Верховної Ради у тому, що вона зволікає і до цього часу ще не скасувала в Україні смертну кару.

Немає необхідності доводити, що це надзвичайно складне і соціально гостре питання, яке ми змушені вирішувати, оскільки свого часу поспіхом, без ретельної оцінки можливих соціальних, економічних і політичних наслідків звалили його на себе, взявши зобов'язання перед Радою Європи.

Основний аргумент, який наводять як іноземні, так і вітчизняні прибічники скасування смертної кари, полягає у тому, що «держава не повинна забирати у людини життя, яке їй дароване Богом». Так, дійсно, якщо цю тезу розглядати не конкретизуючи, то, поза сумнівом, вона повністю відповідає принципам гуманізму.

Але в людському суспільстві немає нічого, що не мало б винятку із правил. Так, якщо людина уособлює злочинця, який не просто забрав життя, «дароване Богом», у десятків людей, а й при цьому, вбиваючи свої жертви, їх ще і жахливо катував, то чи можна вважати цю істоту людиною? Чи їй відповідає визначення, що найбільш ментально притаманне нашому народові — це «нелюдь»? І якщо у цьому разі державний суд (без права на помилку) виносить цій «нелюді» смертний вирок і карає її за скоєний антилюдський тяжкий злочин, то чи можна цей акт суспільно справедливого покарання вважати вбивством?

За змістом гуманізм є соціально-моральною категорією і визначається як любов до людини. Хочу наголосити, і ще раз наголосити, саме любов до людини, яка має як позитивні якості, так і певні вади та недоліки. Але чи може гуманізм або любов суспільства поширюватися на «нелюдь»?

Думаю, що сам гуманізм, незважаючи на його всеосяжний характер, повинен диференціюватися за певною ієрархією пріоритетів. До того ж усім «пацифістам» слід пам'ятати, що в Україні протягом останніх років насильницькою смертю щорічно гине близько 6,5 тис. людей.

Якщо вбивця знищив людину, то, на мою думку, найперший прояв гуманності має бути у ставленні до жертви злочину, оскільки нееквівалентне покарання суспільством садиста, який замучив і вбив свою жертву, без перебільшення, є антигуманним вчинком як до її пам'яті, так і до тих мук, що їх вона прийняла.

А хто найбільше страждає, коли вбито людину ? На це питання відповідь може бути одна — її рідні та близькі. Тому постає питання, чому держава не повинна бути гуманною до цих найбільш страждаючих своїх громадян? Неважко уявити, як страждає мати чи батько над понівеченим тілом закатованої доньки або сина, або яку психологічну і моральну травму отримує чоловік, який бачить розтерзаний і зґвалтований труп своєї дружини. Чи сприймуть вони як прояв «гуманізму» м'який вирок, винесений кату, якщо він і тисячною мірою не відповідає злочину, ним заподіяному.

Стосовно ж суспільства в цілому, то тут гуманність має проявлятись у тому, щоб створити такі правові умови кримінального покарання, коли кожна «клітинка», що утворює соціальний організм (тобто людське життя) не стала б у подальшому об'єктом полювання з боку нелюдів. То чи не полягає справжній гуманізм суспільства у тому, що воно захищає себе силою незворотньо діючого і еквівалентно караючого закону, який повинен не допускати середньовічної жорстокості, але має реалізувати цілком необхідну жорсткість покарання злочинців.

То хто тоді, враховуючи викладене, може нав'язувати думку, що це питання обранці народу мають вирішувати поспіхом, шляхом, як кажуть, «різання по-живому суспільного організму без відповідної анестезії».

А про що свідчить світовий досвід вирішення питання смертної кари?

Якщо розглядати тільки країни, що уособлюють так звану ринкову демократію, то нещодавно ми були свідками мільйонної маніфестації, яка відбулася в Брюсселі після злочину, що приголомшив Бельгію (двох дівчаток-школярок закатували педофіли), коли громадяни цієї країни одностайно вимагали відновлення смертної кари.

Не зайвим було б також знати, що у багатьох штатах США смертна кара не тільки не скасована, але й на сьогодні ведеться активна дискусія стосовно того, чи не час уже застосовувати до малолітніх садистів-злочинців виключну міру покарання, починаючи із 14-річного віку.

Думаю, що, вирішуючи питання скасування смертної кари, народні обранці, як ніхто, розуміють необхідність урахування і специфіки вітчизняних економічних умов. Тобто, розв'язуючи це питання, необхідно обов'язково вирішити, яким чином мають утримуватися вбивці, засуджені до довічного ув'язнення, і яким має бути це ув'язнення — просто перебування у тюрмі на державних харчах, чи це має бути каторга або інші умови трудового самозабезпечення злочинцями витрат на своє утримання. Не зайвим було б також зробити і прогнозні розрахунки, а за які кошти держава сьогодні має збудувати численні сучасні тюрми, коли на сьогодні більше двох мільйонів сімей наших співвітчизників перебувають в офіційній черзі на житло, а економіку потрясає глибока криза.

2. Наступне звинувачення на адресу Верховної Ради України полягає в тому, що своєю діяльністю вона начебто гальмує «прогресивні» економічні реформи.

У цьому визначенні майже все вірно, і було б вірно абсолютно все, якби слово «прогресивних» замінити словом «руйнівних».

Хочу спитати, яких законів іще не вистачає виконавчій владі, щоб не допустити до такого сорому, коли на сьогодні Україна у виробництві мінеральних добрив відкинута на рівень 1965 року, чавуну і сталі — 1960 року, магістральних тепловозів — на рівень 40-х років, а виробництво тракторів узагалі не досягає і довоєнного рівня. Не кращу картину ми маємо із забезпеченням населення товарами тривалого користування. Так, за забезпеченістю холодильниками сьогодні ми перебуваємо на рівні 1975 року, телевізорами і пральними машинами — 1971, радіоприймачами — 1969, годинниками — 1967, мотоциклами і моторолерами — на рівні 1963 року. Ще більш вражаючі показники споживання населенням харчових продуктів, де у споживанні цукру ми відкинуті на рівень 1964 року, м'яса і м'ясопродуктів — 1959 року, молока — на рівень 1958 року.

Думаю, ці цифри настільки промовисті, що коментарі щодо «прогресивного» характеру реформ, як кажуть, зайві. Тому ситуація, що склалась в економіці і соціальній сфері, як ніколи, вимагає відповіді на запитання принципового характеру:

1) чи може задовольнити вищий орган народного представництва зазначена ситуація і така траєкторія соціально-економічного розвитку (а точніше повної деградації економіки і суспільства)?; 2) чи не є ця ситуація логічним підсумком так званих «безальтернативних» реформ, що здійснюються в Україні протягом 90-х років?; 3) чи маємо ми право і надалі удавати, що в державі все йде, як слід, що народу треба ще трошки потерпіти, і «потужний механізм ринкового саморегулювання», який протягом останніх років зруйнував усі провідні галузі національного виробництва, раптово «запрацює, перетворившись на рушійну силу розквіту економіки»?

Думаю, відповіді на ці питання очевидні. Саме тому Верховна Рада України і не має права від імені народу «освячувати» ті законопроекти, які і надалі можуть сприяти руйнуванню національної економіки. Тому треба віддати належне, що народним депутатам здебільшого вдавалось відхилити такі законопроекти.

Особливо важливо підкреслити, що в умовах глибокої соціально-економічної кризи вищий законодавчий орган держави не може і не має права займати позицію пасивного спостерігача, простого реєстратора законів, які не здатні ні на йоту покращити ситуацію в країні. Тобто законодавча діяльність повинна мати упереджувальний і творчий характер, бути спрямованою на підвищення рівня керованості економічними процесами і подолання кризи.

3. Стосовно звинувачення Верховної Ради щодо незадовільного розв'язання бюджетних питань, то аналіз засвідчує, що саме вирішення комплексу бюджетних питань є хорошим прикладом правильно обраної стратегії вдосконалення законодавства.

Нагадаю, що формування Державного бюджету на 1999 рік фактично стало першою масштабною роботою, в якій перевірялись дієздатність, професіоналізм та можливість досягнення консенсусу Верховною Радою України нового скликання. І слід віддати їй належне: незважаючи на зовнішні і внутрішні спроби торпедувати бюджетний процес або сформувати його на старій основі (яка загалом скомпрометувала і вичерпала себе), бюджет 1999 року вдалося не лише прийняти вчасно, тобто у 1998 році, але й закласти у його конструкцію концептуально нові засади побудови бюджетної системи. Це, без перебільшення, дало можливість наблизити нашу вітчизняну бюджетну систему до кращих світових аналогів.

І скільки б зараз не звинувачували Верховну Раду в тому, що нова бюджетна схема не працює, а відтак і не призводить до очікуваних позитивних результатів, усе це не має під собою абсолютно ніякої реальної основи. Зазначене було яскраво проілюстровано в процесі травневих слухань уряду щодо стану виконання ним Державного бюджету України за I квартал поточного року. Слід сказати відверто, уряд виявився не зацікавлений у впровадженні і відпрацюванні запропонованих парламентом новацій. Адже якщо вони будуть реалізовані, то це «вибиває йому грунт з-під ніг», оскільки усувається можливість ручного управління бюджетними коштами. Тобто це призводить до ліквідації «феодальної» залежності регіонів від центру, а керівників регіонів — від київських чиновників. Таким чином зникає статус «своєї людини», а що за собою це тягне, вважаю, пояснювати не треба.

Результати виконання бюджету, таким чином, дають усі підстави зробити цілком обгрунтований висновок, що уряд з поставленим перед ним завданням не справився. Залишилася невиконаною ціла низка соціальних програм, істотно недофінансовані місцеві бюджети, на які сьогодні перекладено основний тягар фінансування соціальної сфери.

Усвідомлюючи, що у поточному році слід обов'язково відпрацювати усі заплановані схеми нової бюджетної системи, Верховна Рада внесла відповідні корективи у Закон України «Про Державний бюджет України на 1999 рік», тим самим доручивши уряду виправити збочення, що були допущені ним у I кварталі поточного року у бюджетній сфері.

Доводиться чути постійні закиди у бік Верховної Ради, що прийнята бюджетна резолюція на 2000 рік є занадто деталізованим документом, який буцімто не відповідає його цільовому призначенню і майже повністю підміняє сам проект бюджету, який повинен розроблятись урядом. Звичайно, це питання можна розглядати у різних ракурсах, погоджуючись з контраргументами або відхиляючи їх.

Проте слід мати на увазі наступне. Верховна Рада України, як уже було зазначено, затвердивши бюджет 1999 року, ініціювала процес реформування бюджетної системи країни у напрямі приведення її у відповідність до світових стандартів, не забуваючи при цьому про національні особливості та закономірності розвитку вітчизняних соціально-економічних процесів.

То хто ж, як не парламент, особливо зустрівши певний супротив впровадженню такої системи у вітчизняну практику, повинен був, хоча б на першому етапі цього процесу, показати уряду, які кількісні і структурні параметри бюджету 2000 року мають відповідати новій схемі бюджетної системи країни. Невже було б доцільно в інтересах справи чекати біля моря погоди, коли у вересні в черговий раз уряд подасть на розгляд Верховної Ради латаний-перелатаний, побудований на старих методологічних засадах проект бюджету. За таких умов неважко спрогнозувати, що восени поточного року нас чекала б аналогічна ситуація, як і при прийнятті бюджету 1999 року. Тобто крім чвар і протистояння, побудованого на суб'єктивних амбіціях та приватному інтересі, годі було б чогось і чекати.

А зараз уряд, одержавши, так би мовити, матеріалізоване бачення депутатським корпусом моделі бюджету країни на 2000 рік, має достатньо часу і можливостей детально їх вивчити і відпрацювати необхідні механізми для практичного втілення.

До того ж зазначені дії Верховної Ради створили бар'єр можливості пролонгування негативної практики щорічного формування бюджету від досягнутого. У цьому уряд вже набив руку, і пересвідчитись у цьому можна, поглянувши на ретроспективу тих колізій, які були пов'язані зі щопіврічним секвеструванням бюджету.

Переконаний, що вето Президента України на прийнятий Верховною Радою України 29 червня 1999 року Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 1999 рік» значною мірою зумовлений виборчою кампанією. Достатньо зазначити, що цим законом парламент прагнув на пропозицію уряду вирішити цілий ряд соціально-економічних питань, фінансові проблеми вугільної галузі, забезпечити належне формування виборів Президента України і насамперед діяльність територіальних та дільничних виборчих комісій, від яких значною мірою залежить об'єктивність і законність проведення цієї кампанії.

4. Не раз доводилося чути також закиди у бік парламенту щодо його зволікання з прийняттям Податкового кодексу України. Коментуючи всю безпідставність цього звинувачення, хочу відзначити, що, по-перше, сам же уряд подав власний проект буквально напередодні закінчення роботи третьої сесії, хоча таке завдання перед ним було поставлено ще у минулому році. А, по-друге, за логікою спочатку слід прийняти Бюджетний кодекс, що, до речі, Верховна Рада і зробила, схваливши його у першому читанні. Передусім, на першому етапі слід чітко окреслити реальні потреби бюджетів усіх рівнів, вималювати чіткі схеми руху фінансових потоків, визначити жорсткі параметри і механізми контролю за дотриманням бюджетної дисципліни всіх суб'єктів ринку, а вже у подальшому переходити до формування податкової бази, яка була б спромож-

З початку роботи Верховної Ради чотирнадцятого скликання вже прийнято 331 закон

сформовано інформаційний вакуум

на забезпечити виконання намічених цілей. Адже природа податків випливає саме з потреб бюджету. Відповідно і розміри податків, і обсяги бюджетних надходжень мають визначатись, виходячи з обгрунтованих розмірів бюджетних потреб.

Тому Податковий кодекс може бути введений в дію лише після опрацювання Бюджетного кодексу. Саме таким шляхом і йде Верховна Рада, дотримуючись принципів науковості, логіки і реального прагматизму, плануючи забезпечити прийняття бюджету 2001 року винятково на основі Податкового кодексу країни.

Це і визначає план роботи 4-ї сесії Верховної Ради України, де заплановано розглянути у другому читанні Бюджетний кодекс та підійти до розгляду поданих до парламенту варіантів Податкового кодексу з метою опрацювання єдиного документа.

5. Щодо звинувачення Верховної Ради у надмірній заполітизованості її роботи, а, по суті, в активній громадянській позиції депутатського корпусу щодо розв'язання нагальних соціально-економічних проблем, хочу сказати наступне.

Протягом третьої сесії нам дедалі частіше доводилося корегувати плани роботи у зв'язку з необхідністю розгляду багатьох питань, які безпосередньо не є прерогативою Верховної Ради, але вимагали негайного вирішення, по суті, у «пожежному» порядку. Чому так відбувається? Що змушує народних депутатів, порушуючи затверджені графіки пленарних засідань і роботи комітетів, брати на себе функції, так би мовити, рятувальної команди?

На це запитання можна відповісти однозначно. Причина — у бездіяльності уряду, байдужості високих державних чиновників до виконання покладених на них обов'язків і доручень.

Візьмемо, наприклад, проблеми розвитку агропромислового комплексу України. Верховна Рада щорічно змушена постійно втручатися у вирішення суто господарських проблем, щоб не допустити обвального спаду виробництва і повного занепаду вітчизняного сільського господарства.

Ні для кого не є секретом, що уряд практично відмовився від здійснення фінансово-економічної підтримки сільськогосподарських виробників, нічого не робить для створення необхідних умов, спрямованих на матеріально-технічне забезпечення галузі, на подолання диспаритету цін в АПК, — а це фактично знищило фінанси сільськогосподарських підприємств.

Зрозуміло, що Верховна Рада України не може залишатися осторонь, коли у країні зривається проведення весняно-польових робіт, або збирання врожаю через відсутність пально-мастильних матеріалів, техніки, фінансових коштів. Народні депутати докладають чимало зусиль, аби зламати хибний, сформований деякими впливовими політиками і економістами підхід, що в умовах ринку регулююча роль держави не тільки недоцільна, але й навіть шкідлива. І що особливо це стосується сільського господарства, яке начебто абсолютно може обійтися без державної підтримки. Яскравим наслідком такого підходу є те, що Україна, яка ще нещодавно була взірцем ефективного аграрного виробництва, скотилася в галузі сільського господарства на рівень слаборозвинених країн.

Особливо разючий приклад — проведення жнив цього року. Залишившись осторонь вирішення цього питання, уряд, по суті, не контролював і не вирішував нагальні завдання щодо подолання нестачі пально-мастильних матеріалів, придбання техніки та фінансово-кредитного забезпечення сільського господарства. Хоча уряд і прийняв декілька постанов щодо забезпечення агропромислового виробництва матеріально-технічними ресурсами, але і досі відсутні механізми їх виконання: немає чітких графіків поставок, не визначені джерела фінансування, не регламентовані пільгові умови фінансування на період жнив, а також відсутня чітка відповідальність за невиконання постанов уряду тощо. Це призвело до катастрофічного становища, яке склалося на цьогорічних жнивах. Тому навіть звільнення Президентом України з посади міністра Агропрому Б. Супіханова не змінило на краще ситуацію, оскільки шляхи подолання такого стану потрібно шукати в інших чинниках та аспектах.

Цьогорічні жнива ще раз підтвердили всю невиваженість та шкідливість знищення державної монополії на торгівлю енергетичними ресурсами. Адже приватна монополія на нафтопродукти, що повністю опинилася в руках нафтотрейдерів, комерційних структур і посередників, дала змогу їм, штучно створивши дефіцит, наживатися на ажіотажному попиті, в той час, як на село пальне надходило мізерними краплинами, і врожай втрачався. То чим же у подальшому держава може відшкодувати ці збитки.

Проте декому дуже кортить списати «порожні бензоколонки» на Голову Верховної Ради, який начебто своєю турботою про забезпечення селян пальним спровокував у країні бензиновий бум. Скажу відверто, не там шукаєте винних, шановні. Пошукайте краще у своїх друзів-нафтотрейдерів, на бензосховищах і запасних коліях залізниць. Якщо уряд не здатний справитись із нафтовими магнатами, то може знову Верховній Раді необхідно братися до вирішення цієї справи? Над цим слід також подумати.

І таких прикладів, що зривали планову роботу парламенту — безліч. Скажімо, дійшло до того, що Верховна Рада змушена була розглядати і кадрові питання на заводському рівні, як це було наприкінці сесії стосовно зміни керівництва Миколаївського глиноземного заводу тощо.

Безумовно, постійне відволікання на розгляд проблем поточного характеру, до вирішення яких «не доходять руки» у виконавчої гілки влади, ускладнює роботу Верховної Ради, «збиває її з ритму». Це тим більш прикро, що комітетами Верховної Ради України було напрацьовано більше ста питань, які були підготовлені до розгляду, і лише брак часу, що виник внаслідок зазначених причин, змусив переносити їх розгляд на наступну сесію. А серед них, до речі, такі важливі законопроекти, як «Про Кабінет Міністрів України», концепція розвитку трудового потенціалу і державної сімейної політики, проекти законів про державний судоустрій, про державну підтримку малого підприємництва, проект Митного кодексу України, та інші питання, важливість якнайскорішого розгляду яких важко переоцінити.

6. Варто зупинитися і на ситуації, що склалася навколо прийнятих Верховною Радою України закону щодо виборів Президента України та нової редакції Закону України «Про статус депутатів місцевих рад».

На моє глибоке переконання, оцінки, що лунають і з'являтимуться найближчим часом щодо цих законів, значною мірою зумовлені виборчим процесом в Україні, характером політичної боротьби, яка розгорнулася в Україні з початком виборчої кампанії Президента України. Відомо, що вже перші дні її проведення засвідчили те, що ця кампанія в Україні буде надзвичайно складною, і об'єктивність волевиявлення народу України на виборах Президента України залежатиме від того, яким буде Закон «Про вибори Президента України» за своїм змістом, чи буде можливість двозначно тлумачити його положення, які механізми в ньому будуть передбачені, в тому числі громадського контролю за додержанням виборчого закону.

Мені доводилося висловлювати свої думки і щодо внесених змін до Закону України «Про вибори Президента України», і щодо позиції діючого Президента України до цих законів.

Думаю, що варто нагадати про те, що непослідовні дії передусім Центральної виборчої комісії щодо реалізації чинного закону зумовили необхідність створення Верховною Радою України Тимчасової спеціальної комісії з питань забезпечення виборчих прав громадян України під час підготовки і проведення виборів Президента України, яка покликана уважно аналізувати стан реалізації чинного закону і за наслідками такого аналізу вносити до парламенту пропозиції щодо його вдосконалення.

За наслідками перших тижнів роботи комісія запропонувала внести декілька змін до статей, які стосувалися порядку збору підписів на підтримку претендентів на кандидата в Президенти України, порядку формування виборчих комісій та змісту декларацій кандидатів в Президенти України. На жаль, Президент України, будучи кандидатом у Президенти України на новий термін, наклав вето на Закон України, який передбачав розширення змісту декларацій кандидатів. Тому, як наслідок, громадяни України так і не дізнаються про реальний майновий стан і самих кандидатів у Президенти України, і членів їх сімей.

Аналогічна доля спіткала і закон про внесення змін до статей 40, 42, 46 закону, якими передбачалася процедура прийняття дільничними виборчими комісіями бюлетенів як документів суворої звітності та заборона передавати бюлетені іншій особі, а також вкидати у виборчі скриньки бюлетені, отримані від інших осіб. Такі норми, на мій погляд, є цілком зрозумілим обмеженням і спрямовані на забезпечення безпосередньої участі виборців у виборчому процесі та особистої фіксації свого волевиявлення щодо кандидатів, які балотуються на пост Президента України.

Не менш цікаво в цьому плані розгортаються події навколо прийнятої в останні дні роботи Верховної Ради України нової редакції Закону України «Про статус депутатів місцевих рад». Проект цього закону був всебічно опрацьований в Комітеті з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад. У ньому враховано пропозиції народних депутатів України — авторів альтернативних законів, рішення Координаційної ради при Голові Верховної Ради України з питань місцевого самоврядування, а також пропозиції ряду асоціацій органів місцевого самоврядування щодо відновлення гарантій Депутатської діяльності, зокрема недоторканності депутатів місцевих рад.

На жаль, ця тема стала однією із найбільш спокусливих для представників виконавчої влади та засобів масової інформації, їх невтомними зусиллями вилито чимало бруду на майже 230-тисячний депутатський корпус місцевих рад, зведено масу наклепів і звинувачень на адресу представників місцевих рад. Можливо, ініціатори цієї ганебної кампанії діють за відомим принципом шахраїв і злодіїв, які при небезпеці здіймають галас «тримати злодія», хоч, як мені здається, що потрібно кричати зовсім інше: «На злодії шапка горить».

Прийнята Верховною Радою України стаття 31 цього закону визначає детальний порядок притягнення депутатів місцевих рад до кримінальної відповідальності, що не стосується адміністративної та цивільно-правової відповідальності депутатів. Вона передбачає механізм притягнення до кримінальної відповідальності, який виключає можливість упередженого ставлення до тих чи інших депутатів місцевих рад, зважаючи на їх позицію в раді та її органах. До речі, її положення поширюються і на сільських, селищних, міських голів. Кримінальна справа щодо цих представників органів місцевого самоврядування може бути порушена лише прокурором і підсудна обласному суду.

Принципово важливо зазначити, що ця норма закону не є індульгенцією, що дає можливість уникати кримінальної відповідальності. Однак, вона виключає можливість затримання чи арешту без згоди відповідної ради до внесення обвинувального вироку суду.

Для одержання згоди на арешт депутата місцевої ради прокурор згідно з цим Законом має внести до відповідної ради подання та негайно повідомити про це особу, стосовно якої внесено таке подання. У разі, якщо у місячний строк відповідна рада не розгляне подання на арешт депутата, вважається, що така згода надана.

Як бачите, цілком демократично, без нагнітання пристрастей передвиборчого характеру Верховна Рада України відновила гарантії депутатської діяльності, які сільські, селищні, міські голови та депутати місцевих рад мали і після прийняття Конституції України. Тим самим Верховна Рада України зробила все необхідне, щоб забезпечити нормальні умови діяльності депутатського корпусу від депутатів сільських рад до депутатів Верховної Ради України.

7. Окремого розгляду та аналізу потребує пакет президентських законопроектів, оскільки навколо наслідків його прийняття Верховною Радою виникло чи не найбільше спекуляцій і перекручень.

З початку сесії розглянуто і прийнято рішення щодо 78 законопроектів, поданих Президентом після підписання відповідних указів. З них прийнято в цілому 14, прийнято за основу для доопрацювання і підготовки на друге читання — 17, не підтримано або відхилено — 41. З пакету останніх червневих указів (з 1 по 28 червня їх видано 60) прийнято в цілому 9, відхилено — 25, залишилися нерозглянутими 14 законопроектів, які разом з прийнятими в першому читанні планується розглянути на початку четвертої сесії.

Переважна більшість указів стосується внесення змін в оподатковування. До того ж, як показало обговорення відповідних законопроектів, вони не були об'єднані єдиною концептуальною основою щодо кардинального реформування вітчизняної податкової системи, а вносили зміни, переважно необов'язкові і суперечливі, в окремі положення чинних законів.

Водночас слід відзначити негативну тенденцію, яка прослідковується в численних пропозиціях стосовно внесення змін в чинне законодавство про оподаткування. Недосконалість нашої податкової системи та високий загальний рівень оподаткування відомі і владі, і підприємцям. Ця система на сьогодні є досить обтяжлива для вітчизняного товаровиробника та ризикована на для іноземного інвестора. З одного боку, неможливо сплачувати такі податки, з другого — необхідно формувати доходну частину державного бюджету. Логічним було б зменшити кількість пільг, залишивши їх тільки для найбільш незахищених верств населення та товарів першої необхідності. Натомість в указах Президента, ця проблема ще більше поглиблюється, оскільки, з одного боку, пропонується ввести нові податки та збільшити наявні, з другого — знов-таки пропонуються численні пільги.

Так, запропоновані указом та відповідним законопроектом нові види зборів до Пенсійного фонду (до того ж тільки для певної частини платників податків) навряд чи допомогли б розв'язати проблему наповнення цього фонду.

Ці пропозиції порушують вимоги чинної системи оподаткування, визначені у Законі України «Про систему оподаткування», збільшують загальний рівень оподаткування, незважаючи на постійні декларації щодо його зниження. Економічна доцільність таких пропозицій також викликає сумніви. Так, додатковими джерелами фінансування Пенсійного фонду пропонується вважати нові надбавки до ціни тютюнової продукції в розмірі 5% та 6% до тарифу на стільниковий зв'язок, а також утримувати 1% з вартості продажу нерухомості. Впровадження такої пропозиції призвело б до збільшення вартості тютюнової продукції, а як показує практика таких впроваджень минулого року) це призведе до збільшення тіньового продажу, зростання обсягів неліквідної продукції у вітчизняних підприємств, погіршення їх фінансового стану. Збільшення тарифів на стільниковий зв'язок обмежить коло користувачів, що стримуватиме розвиток сучасної системи зв'язку. Впровадження додаткового податку з продажу нерухомості є додатковим тягарем для соціально незахищених верств населення при продажу своєї єдиної власності для розв'язання нагальних родинних потреб, стимулюватиме штучне заниження вартості в документах купівлі — продажу, що призведе до випадків ошукування громадян.

Президентом також пропонувалося підвищити в 10 разів (з 3 до 30 неоподатковуваних мінімумів) плату за атестат на імпорт, експорт, оптову і роздрібну торгівлю аудіовізуальними творами та примірниками фонограм, без будь-якого економічного обгрунтування.

Президентом запропоновано проект закону про місцеві податки, який має численні зауваження і концептуального, і суттєвого характеру, не узгоджується з чинною системою оподаткування та пропонує значно вищі ставки місцевих податків, що не приводять до зниження податкового тиску.

В одному з законопроектів пропонувалося змінити (у бік збільшення) механізм розрахунку бази оподаткування під час продажу товарів за ціною меншою від ціни придбання. При прийнятті цього законопроекту передусім постраждала б більшість виробничих підприємств, оскільки створювалася негативна ситуація в разі реалізації ними залишків товару, розрахунку за нижчими цінами в рахунок погашення боргу, виплати заробітної плати продукцією підприємства або реалізації товару за нижчими цінами в умовах коливання кон'юнктури ринку.

Разом з пропозиціями щодо посилення податкового тиску у частині указів (і відповідних законопроектів) запроваджуються різного роду пільги. До того ж тільки ті укази, що стосуються малого бізнесу, мають поширюватися на всіх підприємців, у решті —пільги надаються окремим галузям народного господарства (підтримка цементної та фармацевтичної промисловості, проведення експерименту на базі холдингової компанії «Київміськбуд» тощо) шляхом надання тих чи тих пільг підприємствам цих галузей. Такий підхід до формування податкової системи створює нерівні умови господарювання, розбалансовує податкове навантаження на підприємства, порушує механізм ціноутворення, перекладає податковий тягар з одних підприємств на інші.

Окремі законопроекти містили норми, які суперечили Конституції України. Так, у законопроекті «Про порядок внесення змін до ставок акцизного збору та ввізного мита на деякі товари (продукцію)» пропонувалося надати Кабінету Міністрів України право вносити зміни до ставок акцизного збору та ввізного мита на деякі товари. Натомість, за Конституцією України, питання податків віднесені до повноважень Верховної Ради.

Продовжуючи тему якості законопроектів, які надходять на розгляд Верховної Ради України, слід зазначити, що з концепцією окремих законопроектів депутати були цілком згодні, проте вимушені були відхилити, зважаючи на їх юридичну недосконалість. Зокрема, це стосується питань щодо звільнення від оподаткування прибутком новостворених суб'єктів малого підприємництва, оподаткування податком на додану вартість операцій торгівлі цінними паперами, нових умов оподаткування боргових зобов'язань.

Деякі законопроекти Президента стосувалися списання податкової заборгованості, штрафних та фінансових санкцій, заборгованості за отриманими бюджетними позичками з суб'єктів господарської діяльності, порядку погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами. В них надаються досить широкі права в прийнятті рішення щодо заборгованості платників податків тимчасовим комісіям з питань оподаткування, що допускає можливість прийняття суб'єктивних рішень з цього приводу. Вводиться також механізм податкової застави, який навряд чи стане дієвим в невідворотності сплати податків.

Лише незначна частина законопроектів присвячена більш загальним питанням функціонування економіки: «Про міжнародну технічну допомогу», «Про державне регулювання експорту, імпорту, оптової, роздрібної торгівлі нафтопродуктами» тощо. При цьому і вони, як виявилося, далекі від досконалості. Так, у законопроекті «Про міжнародну технічну допомогу» пропонувалася надмірно бюрократична процедура отримання міжнародної технічної допомоги. В законопроекті «Про державне регулювання експорту, імпорту, оптової, роздрібної торгівлі нафтопродуктами» містився недостатньо чіткий порядок реєстрації в єдиній централізованій системі обліку обігу нафтопродуктів; окремі норми указу не узгоджувалися з чинним законодавством.

Отже, якщо спокійно, неупереджено, без екзальтації підійти до результатів розгляду Верховною Радою законопроектів, внесених Президентом України відповідно до його указів, то виявиться, що народні депутати жодного проекту не відкидали, як то кажуть, з порога. Все значно тривіальніше: хаотичні, поспіхом «збиті» укази не змогли витримати обов'язкового для будь-якого закону фахового іспиту навіть на «задовільно».

І у той самий час ціла низка президентських законопроектів, які дійсно були і актуальні, і обгрунтовані, підтримані Верховною Радою. Отже, для Верховної Ради прийняття чи неприйняття проектів Президента не є політичним питанням. Це питання професіоналізму і громадянської позиції.

Що змушує народних депутатів брати на себе функції рятувальної команди?

У номер

Київ

Вимушений, але гідний крок

(Початок на 1-й стор.).

Під документом стояло п'ять прізвищ усіх зареєстрованих на сьогодні кандидатів у Президенти. Однак, як повідомив голова комісії Олександр Єльяшкевич, лідер компартії Петро Симоненко не зміг прибути, бо мав давно заплановану зустріч на Полтавщині. Від нинішнього Президента Леоніда Кучми, якого також було запрошено, до комісії не надійшло жодних повідомлень, і його місце у залі залишилося порожнім.

На думку члена парламентської спеціальної комісії Сергія Головатого, Л. Кучма невипадково не прибув на цю зустріч. І навряд чи він приєднається до угоди, бо його передвиборна кампанія вже є масовим порушенням виборчого законодавства. Цю думку підтвердили численними фактами присутні кандидати у Президенти.

Вирішальне слово буде за судом

На жаль, підписана угода стала вимушеним кроком трьох кандидатів. Держадміністрації блокують зустрічі кандидатів з виборцями, податкові адміністрації перетворюються у найбільший каральний орган, до виборчих технологій залучено правоохоронців, СБУ, 80 відсотків ефірного часу підконтрольних нинішній владі каналів займає безпосередня чи опосередкована реклама чинного Президента. У людей, котрі долучилися до передвиборної кампанії «не того» кандидата, виникає море проблем. Кандидати були єдині у гострій критиці виконавчої влади і передвиборних прийомів чинного Президента.

Запущено індустрію страху, стверджує Є. Марчук. За його словами, у команді Л. Кучми працює чимало іноземців, які насаджують мораль психологічної війни під час виборів і яким байдуже, що буде в Україні після 31 жовтня. О. Ткаченко назвав підписану угоду хорошим кроком до того, яке рішення буде прийнято у вересні-жовтні, коли на фінішну пряму вийдуть ті кандидати, на яких можна робити ставки. На думку О. Мороза, вирішальне значення матиме судова влада. Якщо Л. Кучма не вийде у другий тур і намагатимуться визнати вибори недійсними, його вже не слухатимуть, як сьогодні, а згадають про Судово-процесуальний кодекс.

Без пресингу і спокус

Протидіяти антиконституційним прийомам можна, на думку трьох кандидатів у Президенти, спільно політичним партіям і незалежним ЗМІ, якщо ті витримають пресинг і вистоять перед спокусами. Наскільки вже загострилася ситуація у державі перед виборами, свідчить, принаймні, один документ, який навів Григорій Омельченко: аналітична довідка голови СБУ Л. Деркача помічнику Президента В. Литвину щодо ситуації в інформаційній сфері Миколаївщини під грифом «Цілком таємно». Такий документ не мав би ховатися за грифом секретності. На думку Є. Марчука, за цим грифом захищається гріховне діло. А на думку інших кандидатів, —засвідчує потребу парламентського контролю за спецслужбами.

Чи можна оцінювати підписану угоду як першу домовленість трьох кандидатів про спільні дії під час виборчої кампанії? Усі троє ще не поспішають з такими висновками, принаймні, до завершення реєстрації всіх кандидатів. «Поки що жодних домовленостей не було ні з Олександром Олександровичем, ні з Євгеном Кириловичем, — сказав О. Ткаченко, — але у нас є симпатії». «Політика —це мистецтво можливого, у ній усе може бути, і такі гіпотези можуть справдитися», — не виключив Є. Марчук. О. Мороз зазначив: поки що є домовленість лише про чесні вибори.

Юліана ШЕВЧУК.

Костенківці протестують

Близько 400 представників Народного руху, очолюваного Юрієм Костенком, пікетували у вівторок Центрвиборчком, протестуючи проти зволікання з реєстрацією їхнього лідера кандидатом у Президенти України.

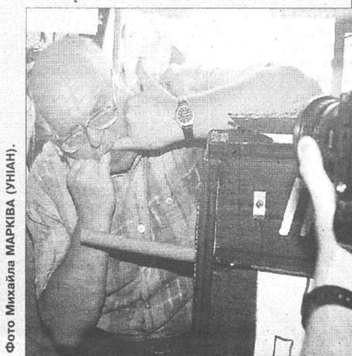

Фото Михайла МАРКІВА (УНІАН).

Влада з владою перегукується...

Поле поділено. У кожного своя «купина»

Регіон: політичний спектр

На парламентських виборах симпатії виборців Рівненщини розділилися таким чином: за НРУ проголосувало 196497 чоловік, за аграріїв — 64669, комуністів — 50795 громадян. З таким результатом виборці й політики пішли на перепочинок після виборчого марафону. Але вже в січні-лютому, задовго до офіційного старту президентських перегонів, в області почали з'являтися перші їх ознаки. Нині ж чітко простежуються симпатії партій та громадських організацій до того чи іншого претендента у кандидати на президентське крісло.

1. За ким піде «четверта колона»

На теренах Рівненщини, мабуть, як і в інших областях України, інформаційне поле поділене між державними та комерційними ЗМІ. Другі на відміну від перших (а це досить популярні газети «Рівне вечірнє», «Ого», «Провінційна Ого», телекомпанії «10 канал», «Рівне-1», радіокомпанія «Трек»), власниками яких є підприємці, поки що не віддають переваги нікому з кандидатів у Президенти: для них виборча кампанія — це можливість заробити гроші, надаючи всім газетну площу та ефірний час.

Позиція ж районних та обласних газет, співзасновниками яких є ради та держадміністрації, цілком зрозуміла. Скажімо, газета облдержадміністрації «Вільне слово», судячи з публікацій, буде підтримувати на виборах кандидатуру Президента Леоніда Кучми, як і голова облдержадміністрації Микола Сорока (він ще й очолює обласний осередок Аграрної партії). Адже він задовго до початку передвиборних баталій заявив про підтримку глави держави.

Позиція газети облради «Вісті Рівненщини» поки що не простежується, хоча цілком імовірно, що вона залежатиме від того, кому адресує свої симпатії голова облради Данило Корилкевич.

В області не так давно створене об'єднання «Четверта влада», яке очолив головний редактор «Вільного слова», талановитий журналіст Андрій Бабінець. У журналістських кулуарах мусується думка про те, ніби його створення пов'язане з президентськими виборами. Андрій Бабінець мету створення «Четвертої влади» вбачає у тому, щоб «налагодити співпрацю з першими трьома гілками, які, в свою чергу, мали б підтримати газети матеріально, особливо районні, що відчувають велику фінансову скруту: мають борги перед друкарями, у зарплаті працівникам». Таке об'єднання, на думку А. Бабінця, потрібне, бо ж Спілка журналістів займається переважно творчими питаннями.

Однак, скажімо, член політради Партії зелених України, відомий на Рівненщині журналіст і публіцист Олександр Смик вважає:

— На мою думку, «Четверта влада» — недієва, штучна. Тому журналісти не сприйняли її як свою. І це — зрозуміло, бо ж будь-яка структура, коли вона нав'язана згори і не захищає журналістів, нежиттєздатна. Краще сформувати обласний фонд журналістів, який би захищав їхні права й інтереси, чого, на мою думку, на сьогоднішній день не робить Спілка журналістів України. Тому-то журналіст — підлегла людина, залежить від коштів. Отож, не є незалежним.

2. Передвиборна гойдалка рейтингів

Місцеві аналітичні центри (зокрема, при облдержадміністрації, Рівненському міськвиконкомі, Комітеті виборців України, при політичних партіях) час від часу проводять соціологічні дослідження рейтингу популярності політиків України. Рейтинг претендентів на посаду Президента з кожним місяцем змінюється. Так, якщо на початку року лідирувала Наталія Вітренко, то після робочої поїздки на Рівненщину прихильність електорату здобув Леонід Кучма. Охоче йшли люди на зустрічі з Олександром Морозом, який як голова Комітету Верховної Ради з питань АПК та земельних відносин також побував на Рівненщині. Загалом же після зустрічей, особливо в північних районах, скажімо, в Кузнецовську, Володимирці, Рокитному, селі Мирне Костопільського району, у претендента в кандидати на посаду Президента від СПУ побільшало прихильників.

На голоси виборців на Рівненщині, як свідчить нинішня ситуація, можуть розраховувати також Євген Марчук, Петро Симоненко, Юрій Костенко, Геннадій Удовенко.

Прихильність людей до того чи іншого претендента простежувалася під час кампанії зі збирання підписів за них. Хоча це не може слугувати остаточним орієнтиром. Адже бувало, що свій підпис людина ставила не стільки, даруйте, з поваги до претендента, скільки з поваги до збирача підписів.

Нині у краї найактивніше діють ініціативні групи та штаби з підтримки Леоніда Кучми. Їх підтримують осередки Народно-демократичної партії, а також молода партія «Демократичний союз», яка пускає коріння в Рівному та райцентрах області, і, звичайно ж, обласна та районні держадміністрації. Хоча, зрештою, з історії відомі випадки, коли підтримка владою того чи іншого кандидата давала зовсім протилежні результати. Звісно, ефективність такої підтримки залежить від авторитету влади на місцях: якщо він є, відгукнеться й електорат.

Активно збирали підписи і штаби з підтримки Олександра Мороза, Євгена Марчука, Петра Симоненка, Юрія Костенка, Віталія Кононова, а також Геннадія Удовенка, прихильників якого чимало в Дубнівському районі.

3. Люди прагнуть змін

І все ж аналітики вважають: вирішальне слово буде за соціально-економічним становищем. А на Рівненщині соціальна напруга все-таки відчувається, хоча влада і старається всіляко її пом'якшити. Практично скрізь, крім Кузнецовська та Рівного, є заборгованість у пенсіях. Ще свіжі в пам'яті акції протесту пенсіонерів у Сарнах, Клесові, Томашгороді, коли літні люди перепиняли міжнародні потяги, вимагаючи погасити заборгованість. Постійним джерелом соціальної напруги залишається Рівненська АЕС, працівникам якої навіть після акцій протесту не повернули борги. Бідує і вчительство. Загалом же такі вогнища соціальної напруги виникають то в одному, то в другому районі області. Про намір провести акції протесту заявляли медики найвіддаленішого району Рівненщини — Зарічненського. Підстави для цього вагомі: зарплату не видавали десять місяців, нема найелементарніших умов для лікування жителів цього радіаційно забрудненого району.

Загалом же у північних районах області зараз дуже актуальна тема виживання. Адже в основному це зона чорнобильської біди, стихійного лиха — ураганів, повеней. Тут високий рівень безробіття. Люди прагнуть якщо не допомоги, то хоча б співчуття. А тому можуть стати легкою здобиччю для політиків-популістів.

І все ж кампанія з висунення претендентів у кандидати на посаду Президента, збирання підписів розбудили активність людей, більшість яких з них на краще в житті пов'язує з майбутніми президентськими виборами.

Ось що думають з цього приводу респонденти в різних районах Рівненщини.

Андрій С., пенсіонер:

— Перед приїздом Леоніда Кучми мені з дружиною принесли пенсію за жовтень. Ми здивувалися і водночас зраділи. Маємо надію, що до жовтня держава погасить заборгованість перед пенсіонерами. Прожив я чимало літ, тому знаю, що перед виборами очікується фінансове потепління.

Ніна Б., культпрацівниця:

— Сподіваюся, що мене знову включать до складу дільничної виборчої комісії, де я вже не раз секретарювала. І хоч тут одержу зарплату і таким чином залатаю сімейні дірки. Бо на основній роботі нас перевели на чверть ставки. Хіба за 20 гривень проживеш?

Надія Л., студентка:

— Перед виборами одержала нагоду підробити, бо за те, що збирала підписи, ходила по домівках, заплатили, хоч і небагато. А для студента і це підмога. Шкода, що тривала сесія і доводилось розриватися, щоб скрізь устигнути. Коли ходила по домівках, то довелося багато чого вислухати на адресу майже всіх претендентів.

Микола П., робітник:

— Я цікавлюся політикою, стежу за повідомленнями ЗМІ. Аналізую, роблю висновки. Але побачити претендента по телевізору — одне, живцем — зовсім інше. Інколи враження не збігаються. Вже бачив Леоніда Кучму, Олександра Мороза, маю надію побачити й інших, а не лише їхніх посланців. А тоді вже зроблю свій вибір.

Олександр М., підприємець:

— По-моєму, політика — брудна справа. Перед виборами кожен з претендентів одержить чергову порцію пліток, бруду, почує про себе те, чого і сам не знав. А тому поважаю кожного, хто ризикнув балотуватися на посаду Президента, не стільки за людські чи ділові якості, скільки за сміливість. У мій магазин уже підкинули перші зразки такого агітаційного бруду.

Олександра ЮРКОВА.

Синтетичний каучук українського «розливу»

Нашу шинну та гумотехнічну промисловість давно лихоманить через нестачу сировини. Вчені пропонують виправити справу за допомогою... спирту

Енергозбереження

Кожна хоч трохи грамотна людина знає звідки береться гума: з природного чи штучного полімеру — каучуку. Але аж ніяк не кожна уявляє собі потребу сучасної, індустріально розвиненої країни в цій стратегічній сировині. Приміром, щоб не простоювали такі велетні, як наші «Дніпрошина» або ВАТ «Росава», потрібні десятки тисяч тонн. Але ж бо крім цих заводів, в Україні є 14 шиноремонтних підприємств, 16 заводів гумотехнічних виробів, асортимент яких налічує тисячі найменувань. Задовольнити їх належною мірою синтетичним каучуком можна тільки виклавши експортерам величезні гроші. Власного виробництва бутадієностірольного чи бутадієнового каучуку в нас немає. Під час розділу Союзу залишилося воно у суміжників — у Росії. Є таке виробництво й у наших найближчих сусідів — у Польщі та Румунії, щоправда, річний випуск продукції там разів у вісім менший від російського, всього 100—118 тис. тонн. Майже стільки само в цілому необхідно нам для потреб автомобільної, авіаційної, електро- і радіотехнічної, медичної, легкої, харчової промисловості, для вітчизняної космонавтики та будівництва. Гума взагалі унікальний матеріал, який використовується в найрізноманітніших робітничих середовищах, у температурному діапазоні від 120 до 350 градусів, в умовах підвищеного тиску та космічного вакууму, а подекуди просто незамінна і визначає технічний рівень тієї чи тієї галузі. Ось чому фахівці матеріалознавства одностайні в думці, що технічний прогрес будь-якої країни багато в чому визначається успіхами науки та промислового виробництва саме синтетичного каучуку. Країна-експортер завжди диктуватиме умови тим, хто поставив свої гумопереробні заводи у залежність від поставок цієї сировини.

Але таке виробництво досить недешеве. За даними європейської преси, вартість виробничої лінії потужністю в 110 тис. тонн на рік обійшлася Таїланду в 48 млн. доларів. І все-таки на такий крок пішла країна, яка й без того є лідером у виробництві натуральних каучуків і до того ж не має розвиненої гумопереробної промисловості. Вигідно — та й усе!

Для нас створення такого виробництва не просто вигідно, життєво необхідно. Тим паче, що є ймовірність швидкої окупності витрат. Як саме? Про це й повідомили редакції співробітники Інституту хімії високомолекулярних сполук НАН України, НДІ «Еластик», науково-технічного центру ВАТ «Дніпрошина», НДІ спирту та біотехнології продовольчих продуктів. З'ясовується, ще в 60-ті роки на низці заводів синтетичного каучуку в Росії бутадієн — основу для виробництва синтетичного каучуку — отримували з етилового спирту за оригінальною методикою академіка С. В. Лебедєва. Потім, у зв'язку з бурхливим розвитком нафтохімії, від цього методу відмовилися і перейшли на дешевшу нафтову сировину. Згадати про альтернативне розв'язання проблеми змусило саме життя. З нафтою, як відомо, в нас не густо — самі жебракуємо. А ось надлишки етилового спирту становлять в Україні, за найскромнішими підрахунками, близько 45 млн. декалітрів на рік. Із них 10—15 млн. декалітрів уже найближчим часом передбачено використати як добавки до бензину для підвищення октанового числа, приблизно 7 млн. декалітрів — для технічних цілей. Залишок цілком міг би задовольнити промисловість синтетичного каучуку, тим паче, що вимоги до його чистоти невисокі й для цієї мети цілком придатний був би спиртсирець без попереднього очищення. За кордоном таке виробництво відоме, в Бразилії та Індії, приміром, що мають значні ресурси рослинної сировини, із спирту отримують 70—90 тис. тонн бутадієну на рік.

У чому наша перспектива? Вчені стверджують, що орієнтація на використання відтворюваної сировини сама по собі вигідна, бо світові запаси нафти вичерпуються. Та й етиловий спирт без особливих витрат можна переробляти на безліч цінних хімічних продуктів. У нашій країні є достатній науково-дослідний і проектно-конструкторський потенціал, здатний у короткі терміни забезпечити промисловість власним синтетичним каучуком — від отримання мономера до його полімеризації. Діловим колам залишається тільки детально обговорити майбутній інвестиційний проект, успіх якого багато в чому залежить від сміливості та розторопності його учасників.

До друку підготувала Людмила МЕНЖУЛІНА.

Автомобіль мрії

У сучасному світі багато які фантазії можуть стати реальністю. Мешканцям України, і не тільки автолюбителям, безперечно, знайома така картина: вулицею чи шосе велично пропливає новітня, гарна машина — і багато хто не може втриматися від спокуси провести її захопленим поглядом. Та слідом за цим у багатьох, либонь, виникає запитання: іномарки чудові, але все-таки досить дорогі для нас. Де ж узяти гроші? На якій марці зупинити свій вибір? Ви не помилитеся, коли придбаєте надійний і суперсучасний корейський автомобіль «ДЕУ—Нексія».

Саме ця машина стала вже для багатьох втіленням заповітної мрії. І ось чому. Вона має дуже надійний двигун об'ємом 1498 куб. см, потужністю 75 кінських сил. Причому, він безперебійно працює і влітку, і взимку. А передня незалежна підвіска типу «Макферсон» і досить міцні амортизатори дають можливість не боятися їзди поганими українськими дорогами. «Нексія» досить економічна і порівняно з іншими марками машин такого класу витрачає небагато бензину: 7 літрів на 100 км пробігу. Отже, для цієї машини бензинова криза не така вже й страшна.

Втім, ось що кажуть з цього приводу самі автолюбителі. Микола Петренко експлуатує власну «Нексію» (№ 350-30 КЕ) понад два роки. Пробіг 120 тис. км. Проблеми? Їх, каже задоволений автолюбитель, майже немає. Замінив лише гальмові колодки, кілька разів міняв мастило, ще бензонасос полагодив. Мабуть, не витримав якості нашого бензину. Машина дуже зручна, її навіть не можна порівняти з іншими марками такого класу, не вимагає великих витрат на ремонт, а на трасі витрачає 6,7 л бензину на сотню кілометрів.

Киянин, який назвав себе Петром Федоровичем, за чотири роки проїхав своєю «Нексією» (№ 428-08 КЕ) 200 тис. км. Крім поточних замін мастила, фільтрів, колодок, свічок, на щастя, взагалі нічого не робив. Машиною дуже задоволений.

А ось що сказали про «Нексію» таксисти відомої фірми «Автосвіт»:

Водій Сергій Губрін (№ 147-19 КА) високо оцінив якість і комфортність «Нексії». На спідометрі машини — 116 тис. км пробігу. А проте, зазначає Сергій, проблем з нею не надто багато. Звичайно, щоденна багатогодинна їзда поганими дорогами розбиває будь-яку машину, — наголосив водій. Та наша «Нексія» поки що не потребує серйозних ремонтів. Замінив рульові наконечники, гальмові колодки. А так потрібне звичайне, як і для всіх інших машин, техобслуговування.

А от що розповів водій «Нексії» (№ 040-93 КА), який протягом року проїхав на ній 63 тис. км: «Істотних проблем з машиною не було. Після 35 тис. км пробігу замінив гальмові колодки, мастило, ремонтував кондиціонер. А загалом класна машина «Нексія», та й бензину витрачає мало».

Дуже багато схвальних відгуків про «Нексію» почули й від інших водіїв приватних і державних машин.

І ще кілька важливих штрихів до характеристики «Нексії». Це передусім комфортний салон з магнітофоном, чималий багажник, потужні фари, кондиціонер, гідропідсилювач керма й електросклопідіймачі. Можна з упевненістю сказати, що це невеличке південнокорейське диво вже цілком прижилося на нашому грунті і, більше того, має всі шанси стати справді народним автомобілем: адже «ДЕУ-Нексія» за ціною і якістю впритул наблизилася до ідеалу.

Компанія «ДЕУ Мотор Україна» створила сприятливі умови для реалізації автомобілів «Нексія» на виплату. Покупці можуть оплатити 30—50% вартості машини, а решту платежу погасити протягом двох років.

З питань придбання автомобіля звертатися:

Київ, вул. Шовковична, 42/44 (4 поверх), «ДЕУ Мотор Україна», тел. (044) 490-69-66, 490-69-67, 490-69-68, факс (044) 490-69-69.

Ірина ПИСАРЕВСЬКА.

Майбутнє — за газотурбінною енергетикою

Точка зору

Основою енергетики України є теплові та атомні електростанції, які працюють у базово-конденсатному режимі з теоретичним коефіцієнтом корисної дії, відповідно 40 і 33 %, решта першої енергії 60—67 % викидається в навколишнє середовище. Наслідки використання низькопотенційної теплової енергії та низка інших проблем щодо регулювання навантаження енергосистеми, з'ясовується, розв'язуються просто —методом впровадження базово-пікової газотурбінної енергетики на основі поліенергетичних станцій (ПЕГТС).

Виробництво газотурбінних електростанцій потужністю від 2,5 до 25 мВт освоєно на турбінних підприємствах міст Миколаєва, Запоріжжя, Кривого Рогу. На нашу думку, ПЕГТС слід розмістити по всій території України, де є споживачі високопотенційної (t = 350—500 °C) теплової енергії, проходить газотранспортна мережа високого тиску та близько електричні лінії об'єднаної електромережі України. Споживачами теплової енергії ПЕГТС можуть бути металургійні, хімічні, коксохімічні, нафтопереробні, цукрові заводи, підприємства будівельних матеріалів, ТЕЦ, тепличні комплекси, районні котельні та ряд інших.

ПЕГТС генерують одночасно в різних співвідношеннях електроенергію, пару, гарячу воду, тепле повітря, холод, вакуум. Економічні показники експлуатації ПЕГТС в 2,5 разу перевищують показники генеруючих потужностей ТЕС та АЕС, їх експлуатація є екологічно чистою та безпечною, ресурс 100 тис. годин (11 років), термін окупності 1—1,5 роки.

Така швидка рекордна окупність дає змогу зменшити в 16 разів стартове фінансування за п'ятирічної реструктуризації енергетики України на базі ПЕГТС, приблизно до суми тільки 750 млн. дол. США, що у вісім разів менше суми, яка потрібна для добудови Рівненської АЕС, Хмельницької АЕС, збиткових ТГАЕС, ДГАЕС і ремонту теплових електростанцій загальною потужністю 23 млн. кВт.

Тільки 5 держав у світі США, Англії, Франції, Росія та Україна — спроможні самостійно виготовляти газотурбінні двигуни.

Науково-технічні розробки і світовий досвід свідчать, що перехід на газотурбінну енергетику є найбільш перспективним на багато десятиліть майбутнього. Наявні ТЕС та АЕС повинні поступово консервуватись і переводитись у резерв. На п'яти недобудованих атомних блоках АЕС і двох недобудованих гідроакумулюючих електростанціях ТГАЕС, ДГАЕС знаходиться законсервованого обладнання на 12—14 млрд. дол. США (в цінах Світового банку), яке ще можна продати Китаю, В'єтнаму, Кореї, Ірану, Іраку на суму біля 10—12 млрд. дол. США, що перевищує доходну частину бюджету України, тим більше, що запасу урану на Україні залишилося лише на 25 років.

Газотурбінна енергетика США вже сьогодні становить біля 30 % від усієї генеруючої потужності країни, аналогічна ситуація в Англії і Японії.

Віктор ГРИГОРЕНКО,
кандидат технічних наук,
позаштатний консультант Комітету Верховної Ради
з питань паливно-енергетичного комплексу,
транспорту і зв'язку.

Надлишки етилового спирту становлять близько 45 млн. декалітрів на рік

Хроніка. Факти. Події

✔ Москва

Що винен — оддати повинен

Перший віце-прем'єр-міністр України Володимир Куратченко зустрівся в Москві з представниками Мінпаливенерго, Міністерства фінансів Росії та «Газпрому». Під час переговорів узгоджувалися ціни на всю номенклатуру української продукції, яку відвантажуватимуть Росії в рахунок погашення боргів за газ. А також з'ясовувалися ціни на українські стратегічні бомбардувальники й визначалася взаємодія російських фірм, які поставляють в Україну світлі нафтопродукти й нафту, та українських фірм, які працюють в агропромисловому комплексі, з метою розширення поставок нафти в Україну. Борг України перед Росією за спожитий газ становить 1,8 млрд. доларів.

✔ Київ

Техдопомогу нададуть грошима

Європейський союз надасть Україні 1999 року в рамках технічної допомоги 45 мільйонів євро. Про це повідомив генеральний директор генерального директорату ГД 1А Європейської комісії Гюнтер Бургхардт. За його словами, кошти надійдуть уже найближчим часом і будуть спрямовані на реалізацію раніше затверджених проектів щодо підтримки банківського сектора України, реструктуризації найбільших українських комерційних банків, постприватизаційної допомоги підприємствам. До програми також увійдуть проекти щодо охорони навколишнього середовища в Донецькій області, надання допомоги в перепрофілюванні українських військовослужбовців, а також проект з розвитку туризму в Закарпатській області.

✔ Вашингтон

«Військовий жандарм» замахнувся на весь світ

США збережуть за собою право застосовувати військову силу проти тих держав, яких буде звинувачено в геноциді проти свого населення. Про це заявив помічник президента США з національної безпеки Семюел Бергер. Як випливало з його слів, суверенітет і державні кордони інших країн не є тепер для США серйозною перепоною в досягненні Вашингтоном зовнішньополітичних цілей.

✔ Бонн

Німці економлять на посольствах

У рамках підготовленої урядом ФРН широкомасштабної програми економії коштів державного бюджету Міністерство закордонних справ Німеччини планує 2000 року закрити 20 дипломатичних місій за кордоном. Державний міністр у МЗС ФРН Гюнтер Ферхойген уже направив повідомлення про закриття посольств у Бурунді, Сьєрра-Леоне, Нігері, Чаді й Папуа-Новій Гвінеї, а також генконсульств у низці країн.

✔ Фотофакт

Команда американського шатла STS-93 щойно повернулася з орбіти Землі. У центрі — капітан корабля Ейлін Коллінс.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Нова Дума не буде комуністичною

Найбільший секрет від Степашина

У грудні нинішнього року, як відомо, відбудуться чергові парламентські вибори, в яких візьмуть участь не лише відомі політичні партії та об'єднання, але й новостворені: такі, як «Отечество», лідером якого є московський мер Юрій Лужков, і блок правих на чолі з експрем'єром Віктором Черномирдіним (він, очевидно, не розраховує на успіх свого руху «Наш дом —Россия»), Сергієм Кирієнком, а також відомими «риночниками» Анатолієм Чубайсом, Єгором Гайдаром і Борисом Нємцовим.

Вже сьогодні ясно, що у комуністів на виборах у Державну Думу будуть проблеми. Колись єдиний Народно-патріотичний фронт, куди входили всі «ліві», розколовся. Окремими партійними списками підуть стійкі зюгановці, антисеміти-комуністи макашовці, революціонер Віктор Ампілов і думський провокатор Віктор Ілюхін. З Геннадієм Зюгановим розстався також Олексій Подберьозкін, лідер руху «Духовна спадщина», який заявив кореспонденту «Голосу України», що «не має наміру виступати в ролі підносчика боєприпасів для КПРФ, як це було багато років».

Водночас в Росії вважають, що заборона Комуністичної партії була б найкращим для неї подарунком, заборонити — означає реанімувати партію ортодоксальних комуністів, що останні два-три роки перебуває в застої, не генерує нові ідеї, а керівництво Компартії дедалі більше нагадує ділусів радянського політбюро.

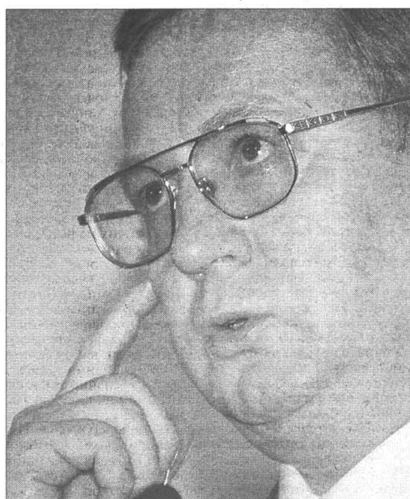
На думку експертів, велика кількість місць у новій Держдумі перепаде лужковському «Отечеству». Сенсацією стали слова столичного градоначальника про те, що він пропонує Євгенію Примакову очолити партійний список політичного блоку, а це означає, що могутній Лужков не впевнений, що його «Отечество» подолає п'ятивідсотковий бар'єр.

До парламентських виборів готуються не тільки партії, але й відомі російські політики. Борис Березовський вирішив стати нардепом, очевидно, йому набридли часті виклики до слідчого Генпрокуратури (за російською конституцією народні обранці мають депутатську недоторканість), і він не бажає після виходу на пенсію Бориса Єльцина (втративши підтримку його дочки Тетяни Дяченко) їхати до Ніцци писати мемуари.

Народним депутатом вирішив стати екс-мер Санкт-Петербурга Анатолій Собчак, який протягом двох років переховувався від російського правосуддя в Парижі. Сьогодні йому не задають неприємних запитань на кштальт: від якої невиліковної хвороби він лікувався за кордоном і чому в усіх елітних квартирах у Санкт-Петербурзі незаконно проживають його родичі і знайомі. Очевидно, тому, що його колишній друг Володимир Путін в уряді Сергія Степашина керує Федеральною службою безпеки.

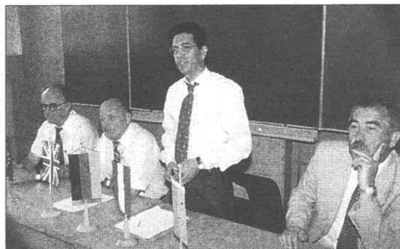
Про своє бажання стати народними депутатами заявили і колишні відомі політики Володимир Шумейко, Руслан Хасбулатов і навіть нинішній генпрокурор Юрій Скуратов. Проте час «колишніх балакунів і псевдодемократів», котрі уособлювали «розум, честь і сумління» нової Росії, очевидно, минув. Російську політику нового тисячоліття визначатимуть банкіри та бізнесмени.

Світлана ФІЛІМОНОВА.
Москва.

На знімку відбито драматичну паузу прем'єра РФ С. Степашина перед тим, як він урочисто розкрив найбільшу російську таємницю: комуністи до влади більше не прийдуть. На бізнесменів США, схоже, це не справило очікуваного ефекту, так само, як, до речі, і на Геннадія Зюганова. Лідер КПРФ заявив, що має сумнів щодо психічного стану нинішнього глави КМ.
Фото АП.

Хочете повчитися? Ласкаво просимо!

Завтра завершує свою роботу Сьомий міжнародний літній університет при Київському національному економічному університеті (КНЕУ). Цей проект став можливий завдяки програмі Європейської комісії Тепмус Тасіс, співучасниками якої є також Віденський економічний університет, Філіппс-університет Марбург, університет Ньюкастл. Навчання в літньому університеті триває три тижні. Перший тиждень було присвячено поглибленому вивченню іноземних мов, наступні два — банківській справі та міжнародному праву. Допомогу літньому університету надавали також посол Австрії доктор Фаб'ян, проректор КНЕУ професор Смислов і керівник Центру освітніх програм Віденського економічного університету професор Цафарпур ***(на фото).***

Узяти бар'єр поталанить не всім

Незважаючи на те, що офіційно виборча кампанія до законодавчого органу Грузії почнеться лише на початку осені, можна сказати, що на надзвичайному засіданні парламенту їй уже було дано старт. Парламент 161 голосом вніс зміни до Конституції Грузії й запровадив 7-відсотковий бар'єр на виборах.

До цього бар'єр становив 5 відсотків, у зв'язку з чим подолати його змогли лише три партії за пропорційними списками й майже шість партій провели мажоритарних депутатів. Ініціативу підвищити передвиборчий бар'єр висунула Національно-демократична партія Грузії, яка одержала підтримку правлячої більшості. Ухвала парламенту не викликала особливих радощів у партій дрібних, та й середні не були в особливому захваті.

Як вважають сьогодні спостерігачі, реальний шанс подолати новий бар'єр має партія Едуарда Шеварднадзе — Союз громадян Грузії, Політичне об'єднання «Відродження», яким керує головний опонент Президента Грузії, керівник Аджарської автономії Аслан Абашидзе. Припускають, що ініціатором запровадження 7-відсоткового бар'єра — націонал-демократи — буде важко подолати запропонований бар'єр. Решта, імовірно, матиме дуже й дуже серйозні проблеми.

Нововведення стало приводом для дуже великого скандалу, який ледве не призвів до чергової бійки в парламенті.

Так званий батумський альянс, який об'єднав під крилом Абашидзе низку опозиційних партій, переживає не найкращі часи з тієї причини, що його члени поки ніяк не можуть домовитися про місця в партійних списках. У зв'язку з цим не виключена небезпека, що напередодні виборів альянс розвалиться, і тоді опозиціонери, які об'єдналися, практично втрачають шанси одержати парламентські мандати. Імовірно, намагаючись одержати цілковиті гарантії безпеки у Аслана Абашидзе, один з головних його союзників, лідер Соціалістичної партії Грузії Вахтанг Рчеулішвілі зробив заяву, згідно з якою населення Аджарії перебуває в очікуванні війни з Тбілісі. Він порівняв сьогоднішній стан в автономії з передвоєнною ситуацією в Абхазії 1992 року.

Парламент відреагував на заяву лідера соціалістів більш ніж гостро. Поки збиралися з силами, щоб намилити Рчеулішвілі шию — в прямому розумінні цього слова, з'ясувалося, що бігає він швидше, ніж говорить.

Практично всі грузинські засоби масової інформації наступного дня повідомили, що головний соціаліст країни занадто ревно почав відробляти гроші, одержані від лідера Аджарської автономії.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

Заява фракції Народного руху України

з приводу підвищення цін на пальне

Фракція Народного руху України стверджує, що різке підвищення цін на пальне і зникнення його з продажу є наслідком відсутності економічних реформ в Україні та небажання влади творити цілісну економічну систему з високим рівнем енергетичної незалежності. «Криза пального» — результат монополізації виробництва й заангажованості української влади на Росію, надто в сфері забезпечення України енергоносіями. За 8 років незалежності влада в Україні послідовно сповідувала політику якомога тіснішої прив'язки нашої держави виключно до російської нафтогазової труби. Політика ж диверсифікації постачання енергоносіїв не реалізовувалася. Тому більш ніж за шість років Україна не спромоглася побудувати Одеський нафтовий термінал, збільшити видобуток нафти і газу, проникнути на ринки країн — експортерів нафти, створити власний танкерний флот.

Водночас влада фінансує перебування російського флоту на території України, безкоштовно будує нові і ремонтує старі російські судна, зокрема військові кораблі, утримує об'єкти протиракетних систем оборони, які розташовані в Україні, але фактично повинні забезпечувати безпеку Росії.

Олігархічна влада поширює цілу систему міфів, за допомогою якої виправдовує свою антиукраїнську діяльність. Зокрема, керівники держави запевняють, що одноканальне постачання енергоносіїв з Росії за світовими цінами є вкрай вигідною акцією, бо Україна розраховується за енергоносії бартерними поставками продукції. А коли стало очевидно, що така політика є здирницькою для України, українська влада погодилася з пропозицією Росії на ще більш грабіжницьку форму розрахунку. Відніни штучно створені борги перед Росією погашатимуться українською продукцією не за світовими, а за внутрішніми цінами Росії. Водночас Україна отримує російські енергоносії за цінами, які навіть перевищують світові.

За версією владних структур, головною причиною подорожчання пального в Україні є світове подорожчання нафти, а також відсутність україно-російських фінансово-промислових груп з експлуатації українських нафтопереробних заводів, трубопроводів, газових сховищ тощо. Але присутність російського капіталу на Одеському і Кременчуцькому нафтопереробних заводах вже на практиці довела, що така діяльність супроводжується лише скороченням поставок енергоносіїв в Україну і зменшенням випуску пального та вивезенням його за межі держави.

Значне підвищення цін на пальне, на нашу думку, продиктоване не тільки бажанням монопольних структур одержати надприбутки шляхом швидкого пограбування громадян та підприємств, насамперед села. Антиукраїнські сили прагнуть розкрутити інфляцію і знецінити гривню, зменшити конкурентоспроможність українських товарів на внутрішньому і зовнішньому ринках, істотно знизити рівень життя громадян, тим самим створити ситуацію для обрання керованого мафіозно-олігархічними структурами Президента.

Фракція Народного руху України вважає, що метою акції з підвищення цін на пальне є не тільки інтереси лівих політичних сил та мафіозно-олігархічних структур у президентських виборах, а й їхнє прагнення зруйнувати політичну та економічну системи України, знищити українську державність. Нагадаємо, що така ситуація виникла і весною минулого року, коли в громадську свідомість насаджувалася думка про необхідність здійснення емісії і девальвації гривні. Про це неодноразово казав Президент України. Але зусиллями всіх національно-демократичних сил, і насамперед Народного руху України, тоді вдалося відвернути загрозу. Тільки широкий протест не дозволив істотно девальвувати гривню і зруйнувати українську економіку. Про руйнівну силу такого удару красномовно свідчать результати минулорічної фінансової кризи в Росії. Тому переконані, що відвернути загрозу руйнування економіки, держави в цілому можна лише через об'єднання і мобілізацію зусиль всіх патріотичних сил.

Фракція Народного руху України звертається до політичних партій та громадських об'єднань демократичного спрямування, до засобів масової інформації з закликом виступити з рішучим протестом проти підвищення цін на пальне, проти діяльності антиукраїнських сил. Фракція вимагає від Президента України, Кабінету Міністрів, Верховної Ради вжити рішучих заходів у наведенні порядку в енергопостачанні, ціновій політиці, із захисту української економіки від негативних зовнішніх впливів, у забезпеченні енергетичної незалежності України. Фракція попереджає владу про неминучу її відповідальність за бездіяльність в цей скрутний для України час.

Голова фракції
Юрій КОСТЕНКО.

Дефіцит падає, ціни тримаються. Де ж логіка?

Дефіцит бензину знижується, але ціни поки що тримаються. Найбільш ходовий для АТП А-76 та дизельне пальне сьогодні вже є. Правда, ціни, приміром у Києві, тримаються на рівні 1,70 грн. та 1,50 грн. відповідно. Якщо у вільному продажу з'являється низькооктановий А-76, та ще й за ціною нижчою за 2 гривні, то автолюбителі розмітають його за кілька годин, незважаючи на довжелезні черги.

Високооктанові марки бензину А-98 та А-95 уже не дефіцит, але вони багатьом не по кишені. Тож на вулицях міст та автошляхах господарюють іномарки. Хто нашкріб грошей на іномарку, той поки що нашкрібає кошти і для пального. Час «запорожців», «москвичів» та переобладнаних під А-76 «жигулів» ще не настав. Хоча всі прекрасно розуміють, що повернення до старої ціни місячної давності вже не буде. Скоріш за все, позначка цін «зашкалить» вдвічі порівняно із старим показником.

У сільгосппідприємства пальне надходить. Але комерсанти іноді правлять таку ціну, що в керівників КСП відбирає мову: за тонну солярки — чотири тонни зерна. Відтак можна розпустити КСП і всім колективом йти під церкву просити у того самого комерсанта копійчану милостиню.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Оголошення

У номер

✔ Луганськ

Після нас хоч пожежа!

Гасло "Бережіть ліс від пожежі!" останнім часом в регіоні набуває нового значення. Адже йдеться не про випадки необережного поводження з вогнем, а про навмисні підпали лісу. Ці факти вже розслідують місцеві правоохоронні органи. Так, доведено, що у Кременському та Станично-Луганському районах "червоного півня" пускали з метою наживи. Свій бізнес палії роблять на тому, що продають (дешевше) горілий ліс приватним забудовникам. Лише за попередніми підрахунками, матеріальні збитки від лісових пожеж становлять майже мільйон гривень.

✔ Донецьк

«Якубовичу писали? Ану, покажіть телевізор...»

Приблизно так розпочиналася розмова в будинку одного з мешканців Шахтарська С. Афанасьєва. А почалося все з пропозиції ведучого «Поля чудес»: пам'ятаєте, напередодні Нового року Леонід Якубович закликав глядачів писати про найзаповітніші мрії і обіцяв їх здійснення? Надіслав листа і С. Афанасьєв. Інвалід війни мріяв про новенький телевізор, адже його «ящик» не першої молодості потребував ремонту.

А далі, як повідомляє газета «Знамя победы», почалися справжні дива. На телебаченні листа прочитали і переслали... Борису Єльцину. В адміністрації російського президента зі зверненням теж ознайомилися, поспівчували ветеранові і переправили лист українським колегам. Адміністрація нашого Президента також не забарилася, відфутболивши листа голові Донецької облдержадміністрації. І зовсім уже короткою була дорога до Шахтарська, міському голові, якому й було доручено розв'язати проблему. Робить честь місцевій владі те, що до прохання фронтовика тут поставилися по-людськи: авторові листа безкоштовно відремонтували стареньку «Весну».

✔ Ялта

Путівки не горять

У Ялті, через дитячі пустощі з вогнем, згоріла старовинна триповерхова будівля об'єднання «Ялтакурорт», розташована в самому центрі набережної. Полум'я загрожувало знищенням і іншим будинкам, що мають значну архітектурну цінність, але, на щастя, все обійшлося...

Пожежу гасили майже три години. Провалились міжповерхові перекриття, згоріли всі меблі, обчислювальна та інша техніка. Врятувати вдалося лише один комп'ютер та... сейф з путівками до оздоровниць південнобережжя. Хоча дивитись на пожежу збіглося мало не все місто, ніхто з людей не постраждав.

✔ Фотофакт

Не просяться додому маленькі відпочивальники дитячого лікувально-оздоровчого комплексу «Волошка», що поблизу села Головач на Полтавщині. Чудовий хвойний ліс, смачна мінеральна вода, уважні вихователі, які не дають нудьгувати. А ще — ровесники з-за кордону. І звичайно, як і годиться, — баян і пісні.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Алло! Я вас чую!

У Вінниці введено в дію першу цифрову телефонну станцію, для будівництва якої залучено кошти майбутніх абонентів. Їм телефони встановлюються позачергово.

Зв'язок

Вінниччина за показником надання телефонних послуг — на передостанньому місці в державі. Із 100 чоловік квартирним телефоном можуть похвалитися менше 14. Тільки в обласному центрі про нього мріють 34 тисячі майбутніх абонентів. Навіть важко повірити: для декого з них перебування в телефонній черзі розтягнулося на 15—20 років.

— Нова телефонна станція, — каже директор обласного підприємства електрозв'язку «Вінницятелеком» Віктор Яблонський, — дасть можливість одразу на третину скоротити чергу. Фактично потужність станції 10 тисяч номерів. Але ємність центрального модуля спроектована так, що дозволяє розширити кількість абонентів до 50 тисяч, а комутаційні блоки розташовувати в будь-якому районі міста. Що ми й будемо робити...

Уперше для нової станції (5 ESS) не стали будувати нове приміщення. Вона займає дуже мало місця — у 40 (!) разів менше від будь-якої діючої у місті АТС. Тому знайти «куточок» для телефонної «шафи» не склало особливих труднощів — її розмістили в технічному центрі обласного підприємства електрозв'язку. Новинка споживає електроенергії в два рази менше. Для її обслуговування не потрібна велика кількість спеціалістів, адже всі операції виконують комп'ютери. Тому на новій АТС кількість персоналу втричі менша, ніж на інших.

Абоненти, які уже користуються послугами станції, не приховують задоволення від якості зв'язку. Кажуть, нарешті можна забути звичну фразу: «Алло! Я вас не чую!..» Крім того, з'явилася можливість для здійснення так званого конференц-зв'язку. Абоненти зможуть кодувати або скорочувати часто вживані номери. Той чи інший телефонний дзвінок тепер можна переадресувати на інший апарат. Не буде особливих проблем із підключенням до мережі Інтернет. Раніше у Вінниці могли лише мріяти про такі послуги.

Їх надання стало можливим завдяки введенню (разом із станцією) волоконно-оптичної лінії зв'язку. Таких суперсучасних ліній в державі поки що небагато. А у Вінниці аж дві — місцеве «кільце» та міжнародна лінія, що тягнеться від столиці через Вінницю, Хмельницький, Тернопіль, Львів далі, за кордон.

Станція, про яку йдеться, могла б і не з'явитися в місті над Бугом так скоро. Сутужно з коштами. Третину їх віднайшли вінницькі зв'язківці. Частину виділили «Укртелеком» та «УТЕЛ». Такий приклад співпраці був названий одним із найперспективніших. Але зібраних грошей виявилося замало. Тоді зв'язківці звернулися до своїх майбутніх абонентів — попросили підтримати коштами. Були випущені облігації — своєрідний кредит. «Відверто кажучи, — продовжує В. Яблонський, — ми не були певні, що нас підтримають. Дуже важко нині здобувати довіру»...

На щастя, сталося навпаки. Більше тисячі вінничан вклали у підприємство більш як два мільйони гривень. «Вінницятелеком» запевнив, що позичені гроші повернуть. За мінусом тієї суми, що піде на встановлення телефону. На пропозицію пристали навіть пільговики. 15 років перебував у телефонній черзі ветеран війни Лука Фризюк. Зрештою, викупив облігації на суму 530 гривень, і тепер одним із перших матиме можливість спілкуватися із Дніпропетровськом, де мешкає донька, та з Черніговом — там проживають свати.

До слова, крім обласного центру, декілька нових АТС стане до ладу в районах. Закінчуються роботи в місті Гнівані Тиврівського району, 10 старих станцій буде замінено на нові. Плановано введення сучасних АТС у райцентрах Барі й Хмільнику.

Коментар генерального директора державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком» Леоніда НЕТУДИХАТИ:

— Нинішні складні економічні умови відлякують багатьох від будівництва. Вінничани не стали чекати кращих часів. Власне, з такими показниками, що їх має область, гріх сидіти склавши руки. Було дуже нелегко. Особливо після минулорічної фінансової кризи. Якби не залучення різних джерел фінансування, станція у Вінниці з'явилася б не скоро.

Особливо заслуговує на увагу ініціатива кредитування населення. Це не тільки своєрідна безвідсоткова позика на розвиток системи зв'язку, а й вияв довір'я до нашого підприємства. Проблема лише в тому, що віднедавна держава почала оподатковувати такі кошти. Фінансовий стан зв'язку від того, на жаль, не поліпшиться. Попри все, "Укртелеком" щорічно вводить в дію 300—360 тисяч телефонних номерів. Нинішнього року ця цифра ще більша — 390 тисяч. Якість зв'язку набагато поліпшується.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Новинка

Олія від... науки

Фермерам та працівникам КСП Херсонщини сподобається новинка, випуск котрої освоїли фахівці місцевого науково-дослідного центру «Темп». Це установка для виробництва соняшникової олії. За добу вона може переробити до 2,5—3 тонн сировини. Установка мобільна, автоматизована, зручна в експлуатації. Вихід продукції становить близько 40 відсотків.

Над впровадженням олійниці у виробництво працювали винахідники та раціоналізатори Валентин Колодяжний та Олександр Ретивий. Перші 40 установок відправлено переробникам Херсонської, Миколаївської, Одеської та інших областей.

Сергій ЗЛЕНКО.

Херсон.

«Вікторія» дасть роботу

140 нових робочих місць та понад 800 тисяч гривень додаткових надходжень до бюджету має дати нова автоматизована лінія з виробництва та розливу горілки «Вікторія», яку нещодавно було введено в дію на Межиріцькому спиртово-вітамінному заводі.

Відтепер у Голованівському районі випускатимуть три види горілки: «Вікторія», «Гайдамацька» та «Українська з перцем», які не поступаються якістю українським та зарубіжним аналогам.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Сенсація

Шукер хоче грати за «Динамо»

Київ облетіла сенсаційна новина: знаменитий футболіст Давор Шукер уже в серпні може з'явитися в київському «Динамо». Таке бажання висловив сам Шукер, який пішов із «Реала» (Мадрид) і став вільним агентом. Тобто він не належить жодному з клубів, за нього не треба платити гроші попереднім власникам, і він сам може обрати команду, що сподобається йому. Давор, за попередніми даними, бажає пограти в команді Валерія Лобановського.

Цю інформацію підтвердив почесний президент ФК «Динамо», народний депутат України Григорій Суркіс.

Коментуючи новину на телеканалі «Інтер», він сказав, що до 2 серпня Шукер перебуває у відпустці. З ним вестимуть переговори представники «Динамо». І коли сторони домовляться, то, можливо, вже в серпні хорватський футболіст приїде до Києва.

Важко тепер судити: чи зможе Шукер замінити Шевченка? Але те, що його досвід і майстерність можуть стати в пригоді динамівській молоді, безперечно. Та й київські фани підуть дивитися на «зірку» європейської величини. Що вже казати про провінцію, де ні ні матчі за участю «Динамо» відбуваються за цілковитого аншлагу.

Хоч що там кажіть — новина приємна. От коли б вона ще й справдилася...

Ярослав БІЛИК.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 236694.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311138.
1 2 3 4 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України